

Školní preventivní strategie 2025-2030

Základní údaje:

Název a adresa:	
Základní škola Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 ul. Dr. Horáka 24, Prostějov 796 01	
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Bc. Petra Rubáčová
Telefon na ředitele	588 000 637 604 296 410
E-mail na ředitele	p.rubacova@zshoraka.cz

- Základní škola, školní družina
- 25 tříd
- cca 550 žáků,
- rizikovost malá

Platná legislativa:

Školský zákon č. 561/2004 Sb. - upravuje práva a povinnosti žáků, studentů, zákonných zástupců i pedagogických pracovníků, §21 a §22 se věnují ochraně zdraví, bezpečnosti a prevenci rizikového chování.

Zákon č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní a ochranné výchovy - důležitý pro spolupráci s institucemi při řešení závažného rizikového chování

Vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování č.j. 21291/2010-28

(obsahuje 24 příloh s konkrétními postupy pro školy)

Metodický pokyn k prevenci a řešení šikanování č.j. MSMT-22294/2013-1

1.Charakteristika školy

Naše škola je v okrajové části města, kterou navštěvuje mnoho žáků z okolních obcí. Škola plní ŠVP s názvem „Škola plná pohybu“ a profiluje se výukou plavání ve vlastním bazénu, a to nejen pro naše žáky, ale i pro žáky základních a mateřských škol z okresu Prostějov. V odpoledních hodinách je škola využívána i jinými sportovními organizacemi či subjekty, kterým je k dispozici, školní plavecký bazén, 2 tělocvičny, horolezecká stěna a 3 venkovní hřiště.

2. Personální zajištění prevence

- Všichni vyučující plní Preventivní program školy v rámci výuky
- Adaptační a preventivní prožitkové programy zaměřené na vztahy ve třídě vedou třídní /jiní vyučující ve spolupráci s VP a ŠMP, popř. školní psycholožkou
- Specifické prožitkové programy– metodik prevence, třídní učitelé, jiní vyučující (dle situace), externí odborníci
- Proškolení rodičů – metodik prevence, školní psycholog, externí odborník.
- Proškolení pedagogů – metodik prevence, externí odborník.
- Jednání s rodiči při řešení rizikového chování – metodik prevence, třídní učitel, výchovný poradce, vedení školy, zainteresovaný pedagog.
- Specifické přednášky a besedy – externí organizace.

Časové a prostorové zajištění prevence – vedení školy

3. Finanční a materiálové zabezpečení

- Vedení školy z rozpočtu školy
- Rodiče, příspěvky SRPŠ
- Projekty
- Využití bezplatných nabídek externích odborníků

4. Vymezení cílové skupiny

Strategie je zaměřena na všechny žáky 1.- 9. ročníku naší školy. Zvláštní pozornost však bude zaměřena na děti ze sociálně slabého a málo podnětného rodinného prostředí, děti s výrazně slabým prospěchem a děti se specifickými vývojovými poruchami chování.

Pravidelně budeme spolupracovat se všemi rodiči prostřednictvím třídních schůzek a elektronických informačních kanálů (e-mail, web školy, Bakaláři).

Zvláštní pozornost bude věnována skupinám rodičů ze tříd s výskytem negativních jevů (šikana, kouření, alkohol, záškoláctví).

Individuálně budeme pracovat s rodiči žáků, u kterých se vyskytly projevy některého z typu rizikového chování.

U pedagogů se jedná o další vzdělávání v oblasti prevence a úzkou spolupráci se členy ŠPP.

5. Současný stav problematiky

Na základě informací z dotazníků, rozhovorů s rodiči a pozorování chování žáků nám vyplývá, že největším tématem na naší škole jsou agresivní formy chování, vulgární výrazy, vandalismus a záškoláctví. Z pozorování a rozhovorů vyplývá, že žáci nadměrně užívají sociální sítě, mnoho chlapců tráví volný čas hraním her na PC. Rozdílné výsledky jsou na prvním a druhém stupni. Pro první stupeň je charakteristické nerespektování pokynů učitele, přímá agresivita a skryté záškoláctví. Pro druhý stupeň pak záškoláctví, nerespektování pokynů učitele, užívání některých návykových látek. Z rozhovorů se staršími žáky vyplývá, že mnoho z nich užívá elektronické cigarety, někdo má zkušenosti i s alkoholem a marihuanou – až na výjimky se vše děje mimo školní budovu a mimo vyučování.

Informace o aktuálním stavu problematiky výskytu rizikového chování budeme nadále získávat od:

A) učitelů

Učitelé informují osobně metodika prevence a vedení školy při jakémkoliv náznaku rizikového chování. Pedagogičtí pracovníci jsou informováni o znacích rizikového chování a mají k dispozici postupy řešení. Spolupracují na preventivních programech a následně i na řešení vzniklých problémů. Menší výchovné problémy řeší třídní učitelé ve spolupráci s rodiči a vedením školy. Závažnější problémy řeší třídní učitel ve spolupráci s vedením školy, metodikem prevence, výchovným poradcem a rodiči žáků, vše podle platných legislativních předpisů a školního řádu. O jednání je vždy vyhotoven zápis. Dokumentaci rizikového chování vede a archivuje metodik prevence ve spolupráci s třídními učiteli.

B) rodičů

Informace od rodičů jsou získávány individuálně – e-mailem, telefonicky, osobně na třídních schůzkách a individuálních konzultacích.

C) žáků

Informace od žáků jsou získávány dotazníky, individuálními zprávami – osobně na individuálních konzultacích, v rámci třídních hodin, diagnostiky tříd, prožitkovými programy. Žákům je k dispozici schránka důvěry.

D) z vyhodnocení Minimálního preventivního programu (MPP) realizovaného v uplynulém školním roce

Škola již několik let používá podobné aktivity v rámci MPP a počet výskytu rizikového chování se nijak výrazně nemění. Tvorba nového MMP se odvíjí od vyhodnocení toho předešlého.

6. Stanovené cíle ŠPS

A) dlouhodobé cíle

- Podporovat otevřenou komunikaci mezi žáky, učiteli a rodiči
- Posilovat pocit sounáležitosti
- Snížit výskyt rizikového chování u žáků
- Podporovat duševní zdraví a psychohygienu
- Zvýšit informovanost a kompetence žáků i pedagogů v oblasti prevence, u pedagogů se zaměřením na krizovou intervenci
- TH zaměřit na vztahy, komunikaci, empatii a spolupráci

B) krátkodobé cíle vyplývající ze vstupních informací

- průběžně realizovat programy na téma zdravý životní styl, šikana, kyberšikana a závislosti s cílem rozvíjet a podporovat sociální kompetence žáků. V nižších ročnících vést třídnické hodiny a prožitkové programy na tato témata. Ve vyšších ročnících přidat informativní přednášky a besedy.
- pro prevenci agresivního chování realizovat prožitkové programy zaměřené na vztahy ve třídě, konaný nejlépe mimo školní budovu.
- důsledně kontrolovat školní absenci, komunikovat s rodiči, vyžadovat dodržování ŠŘ.

- v jednotlivých předmětech žáky seznamovat s možnými riziky a informovat je, jak jim předcházet a ev. se vyrovnat možnými negativními zážitky a pokušeními(zejména prvouka, občanská výchova, výchova ke zdraví).
- při podezření na výskyt rizikového chování žáků ve škole ihned zařadit postupy na zjištění a programy k redukci takového chování.

7. Konkrétní formy rizikového chování a způsoby realizace prevence

- **šikana** – adaptační prožitkové programy, preventivní prožitkové programy, přednáška a beseda pro rodiče, proškolení pedagogů, součást učiva, modelové situace
- **záškoláctví** – důslednost při omlouvání absence, komunikace s rodiči, proškolení pedagogů, spolupráce s OSPOD
- **rasismus, xenofobie** – součást výuky, proškolení pedagogů
- **vandalismus** – důslednost ve výchovně - vzdělávacím procesu školy, pedagogické dozory, prožitkové programy, součást výuky
- **kriminalita, delikvence** - důslednost ve výchovně-vzdělávacím procesu školy, besedy s odborníky, součást výuky
- **drogové závislosti** - přednáška pro rodiče, proškolení pedagogů, besedy s odborníky, preventivní prožitkové programy, součást výuky
- **sex, HIV/AIDS** – besedy s odborníky, součást výuky
- **náboženský extremismus** – besedy s odborníky, součást výuky
- **netolismus** (závislost na internetu) – součást výuky, přednáška a beseda pro rodiče, preventivní prožitkový program
- **gambling** (hazardní hráčství) – součást výuky, beseda, preventivní prožitkový program
- **domácí násilí** – proškolení pedagogů, součást výuky, preventivní prožitkový program
- **týrání a zneužívání dětí** – proškolení pedagogů, spolupráce s OSPOD
- **ohrožování mravní výchovy mládeže** – proškolení pedagogů, součást výuky
- **poruchy příjmu potravy** – všímavost a intervence pedagogů, besedy s odborníky, součást výuky

- **rizikové sporty a rizikové, chování v dopravě** – součást výuky – TV, sportovní akce a soutěže, program na DDH

Preventivní témata se nejčastěji objevují v následujících předmětech:

- Prvouka, přírodověda, přírodopis
- Občanská výchova, výchova ke zdraví
- Český jazyk
- Tělesná výchova

8. Získané kompetence:

Sociální – rozvoj sociálních dovedností, orientace v sociálních vztazích, uvědomění si důsledků svého chování, budování vlastních morálních hodnot a mravních postojů, rozvoj zdravých vztahů, rozvoj empatie a respektu

Komunikační – posilování schopností řešit konflikty a problémy, náročné životní situace, adekvátně reagovat na stresové situace a kritiku okolí, pracovat ve skupině vrstevníků, umět vyjednávat a hledat kompromisy

Digitální a mediální - kriticky hodnotit informace, bezpečně se chovat v on-line prostředí, odolávat vlivu reklamy, manipulace a influencerů

Kompetence ke zdravému životnímu stylu - Umět vyhledat pomoc, otevřeně mluvit o psychických obtížích, mít informace o návykových látkách, digitálních závislostech, upřednostňovat zdravou výživu a pohyb

Samozřejmostí je průběžné formování vhodných společenských postojů a morálních hodnot.

Součástí ŠPS je **Krizový plán školy** a **Program proti šikanování**. Oba jsou dostupné všem pracovníkům školy na školním sdíleném disku.

Z preventivní strategie vychází každoročně zpracováváný **MPP** a **plán akcí** na daný školní rok.

9. Sociální síť spolupracujících organizací

- veškeré kontakty na spolupracující organizace jsou přesně uvedeny a každoročně aktualizovány v MPP

10. Evaluace

Pomocí vyhodnocení MPP za dané roky bude analyzován výskyt a počet řešeného rizikového chování žáků na škole. Pomocí dotazníků žákům či rodičům bude zjišťován výskyt rizikového chování. V průběhu platnosti této ŠPS bude průběžně upravován MPP dle aktuální situace.

Datum: 15. 9. 2025

Jméno a podpis školního metodika prevence: Mgr. Daniela Sekaninová

Jméno a podpis ředitele školy: Mgr. Bc. Petra Rubáčová